

Bästa skolor i Svenskfinland!

Det drar ihop sig för årets Prata bok, skolelevers författarsamtal på Bokmässan i Helsingfors, to 26 - fre 27.10.2023!

Din skolgrupp, från åk 5 till abiturienter kan anmäla sig här:

<https://lukukeskus-lv.creamailer.fi/survey/llorx3u5tr3l1>

Välj en bok, helst med en reserv från bifogad lista när du anmäler dig. Ni kan också komma med egna förslag på bok ni vill diskutera. Den bör vara utgiven på svenska i Finland år 2023.

Sista anmälningsdag är ons 15 mars!

Skolgrupperna som är med i Prata bok får en unik möjlighet att samtala 22 minuter med en aktuell författare på Bokmässan. Hela klassen får komma gratis till Helsingfors Bokmässan (inkvartering ingår för långväga grupper). Ni får en uppsättning med fem böcker (de böcker som utkommer först i september skickas som pdf).

De elever som är på scen får en skolningsdag med sina lärare, på Luckan i Helsingfors måndagen den 2 oktober.

Skolningsdagen leds av Silja Fodstad och Märta Westerlund från Svenska Yle och modersmålsläraren, fd Läsambassadören Amanda Audas-Kass.

Prata bok är en lärorik upplevelse, eleverna får en övning i att läsa och samtala om böcker och att stå på scen. Hela klassen involveras, de som inte är på scen får vara med om att fundera på boken, ta reda på om författaren, formulera frågor.

Läscentrum publicerar recensioner och artiklar om böckerna ni läst på Läsglans efter mässan

<https://lukufiilis.fi/#lasglans&40&0>

Här kan ni se en glimt från Prata bok 2022:

<https://lukukeskus.fi/sv/prata-bok/>

Om din klass vill komma till Bokmässan, lyssna på ett Prata boksamtal och skriva om det för Läsglans, ordnar vi i mån av möjlighet biljetter (resor och mässbiljetter) till er! Meddela undertecknad, barbro.enckell-grimm@lukukeskus.fi

Ni är varmt välkomna med frågor!

Hälsningar, Barbro

Barbro Enckell-Grimm
Kulturproducent
Läscentrum rf

Boklistan

1. Annika Sandelin: Att vara Yoko & Hemligt och himla normalt (Lågstadier)

Böckerna om flickan Yoko som skriver nattbok i stället för dagbok har blivit lästa, älskade och sedan länge slutsålda. I vår kommer äntligen denna efterlängttade samlingsvolym med de tre första böckerna i serien, inför att bokens fjärde del (Hemligt och himla normalt) utkommer i höst. I första boken är Yoko tio år gammal, och går i fyran – i den tredje fyller hon tolv och ska just sluta femman.

I nattböckerna skriver Yoko om allt som är så hemligt att hon inte ens kan berätta det för sin bästis Anna. Hon skriver om när hennes kortväxta kompis Daniel ger henne en puss och hon blir tyst och röd men ändå glad, och om hur hemskt det är att dansa med Ricke som kallar henne kylskåp för att hon har så kalla händer. Det är bara nattboken som får veta hur förtvivlad Yoko är när Anna, som är adopterad, ska få ett syskon och blir så svartsjuk att hon rymmer hemifrån för att flytta tillbaka till Kina.

Yoko har två syskon, Salvador som en gång knycker nattboken och lillasystern Frida som kastar sig på golvet i mataffären om hon inte får godis. Pappan, som är psykolog uppfostrar barnen genom att ge dem kex om de slutar bråka. Mamman är bildkonstlärare i Yokos skola. När hon vikarierar i hälsokunskap och skickar runt tamponger i klassen håller Yoko på att dö av skam. I familjen ingår också Piphunden, en astmatisk gammal hund som gör världen lite ljusare till och med när allt känns nattsvart.

<https://www.forlaget.com/bocker/att-vara-yoko/>

2. Lena Frölander-Ulf: Rafsa Vildpäls (Lågstadier)

Rafsa är en upprorisk murmeldjursflicka som inte vill anpassa sig till roller och regler. Hon är modig och tanklös, självisk och högljudd, och mycket lojal. Hennes bästa vän är den eftertänksamma murmelpojken Kotten.

På stenåkern inne i skogen lever Rafsa och hennes flock i ett myllrande och slarvigt matriarkat. Murmlarna lever för dagen, för livet är hårt och farorna många. På samma stenåker bor också huggormarna, hierarkiska och våldsamma. När Rafsa och Kotten lär känna huggormen Ziczac avslöjas både skillnaderna i de två samhällena och ormarnas ondskefulla plan.

I slutet av boken inser de tre vännerna, precis som i Sagan om ringen, att de är de enda som kan rädda världen som de känner den. Berättelsen är som en modern Den långa flykten av Richard Adams. I dagens tumultartade värld är den kusligt aktuell. Men den är också ett stort myllrande äventyr, spännande och humoristiskt, och en stark historia om vänskap, solidaritet och hur vi kan leva med varandra och naturen. Rafsa Vildpäls är den första boken i äventyrstrilogin Kampen om stenåkern.

Kommande delar i serien: Rafsa Rotlös; Rafsa Stentramp

Lena Frölander-Ulf, född 1976, är en prisbelönt finländsk barnboksförfattare och illustratör. Kapitelboken Nelson Tigertass (2019) belönades med Arvid Lydecken-priset och både den och de tidigare bilderböckerna om Fidel har nominerats till ett flertal utmärkelser, däribland Finlandia och Runeberg Junior.

”Det här är en klassisk äventyrsberättelse som på samma gång är både mysig och väldigt spännande.”
(Vi Läser)

”Varje kapitel slutar så fångslande så jag kan inte annat än att läsa ett till. Och ett till. En äkta bladvändare.”
(Vasabladet)

<https://www.forlaget.com/bocker/rafsa-vildpals/>

3. Malin Klingenberg: Knyckarna (10 år)

Om man likt Helga har gatans största äppelträd kan det mycket väl hända att det krävs både list och ett brorsbarnbarn med goda spionidéer för att ta fast äppeltjuvarna som härjar om kvällarna. En välutrustad spanarkoja och en stärkande matsäck är också på sin plats. För att inte tala om en syster som är polis. Med dessa ingredienser kan en småtråkig småstadstillvaro förvandlas till något ur en spionhistoria med superhjulsteinslag snabbare än man hinner säga KABOOM!

Knyckarna är en berättelse om att kunna se stor potential i det lilla, och om att livet ibland ser ut precis som ett seriealbum. Eller i alla fall nästan.

Kapitelbok, utkommer i april

4. Martina Moliis Mellberg & Sanna Mander: I mitt lilla huvud (10 år)

Poeten Martina Moliis-Mellberg debuterar som barnboks författare med en bok full av rimliga och orimliga rim. Att gå hem från skolan kan vara en språklig upptäcktsfärd utan like om man har en storasyster som går med på att stanna vid varje möjlig ordlek. Sanna Mander illustrerar stadsmiljön med allt från yra vampyrer på café till en senior labrador som leder en hel scoutkår på villospår. När syskonen till slut når hemmet har skolväskan glömts kvar någonstans i stadsbilden. Kan du hjälpa till att leta efter den?

Dikter, utkommer i september S & S

5. Monica Borg-Sunabacka (10-13 år) III. Terese Bast

”Nu luktar kläderna kodynga också. Och här måste jag stanna hela sommaren, tänker elvaåriga Agneta. Mot sin vilja har hon blivit skickad till släktingar i Kronoby. Kusin Maji ser till att hon vänjer sig vid djuren och arbetet på landet. Oron för pappa dämpas av allt det nya hon möter och vardagen rullar på trots kriget. Men så kommer budet om att Majis bror är saknad vid fronten och ställer allt igen en gång på ända. Året är 1944 och i Finland har kriget mot Sovjetunionen pågått i fyra år. Männens och deras öden vid fronten håller alla påminna om krigets fasor.”

Agneta är elva år, det är sommaren 1944 och det är krig i Finland. De historiska händelserna bildar en ram runt författarens fiktiva berättelse om stadsflickan som blir skickad till släktingar på landet över sommaren. Livet på landet är till en början skrämmande men snart vänjer hon sig vid djuren och arbetet. Hon blir god vän med en jämnårig kusin och kriget märks inte så mycket i vardagen. Det är männen som kommer från striderna vid fronten med fysiska och psykiska skador som gör krigets grymheter tydliga.

Författarens första bok ”Hanna 1918” gavs ut på eget förlag 2019, en andra upplaga 2020. Boken fick goda recensioner och blev vald till skolornas bokpaket (Lisi Wahls stiftelse). I sitt tidigare arbete som bibliotekarie har hon arbetat med bl a bokprat i skolor och då uppmärksammats på hur lite skönlitterära berättelser det finns om barnens situation under krig, speciellt i Finland och i Norden.

Scriptum, april

6. Petra Lillsund-Botheus: Mitt idiotiska liv (9-12 år)

Julia är 11 år och har fått en dagbok av sin mamma för att som mamma säger "skriva av sig". Det handlar bland annat om lillasyster som har leukemi, kompisdrama, borttappade katter, Laleh och mormor som Julia hänger mycket med och kallar Gamlingen.

Barnboksdebut, kapitelbok, utkommer i september. Vi kan skicka ut korrektur PDF vid behov. S & S

7. Wilma Möller: Mysteriet på Prästön (12-15 år)

När Arvid och Zacke anländer till Prästön för en ridlägervecka i skärgården ser de fram emot soliga dagar på hästryggen och sena kvällar runt lägerelden, där förhoppningsvis en och annan spökhistoria ska sätta fart på hästtjejernas fantasi. Men när pojkarna blir inhysta i prästgårdens tornrum och en gammal sägen från början av 1900-talet om prästdottern Hilda börjar cirkulera bland lägerdeltagarna är det längs pojkarnas ryggar det går kalla kårar. Vem var denna Hilda? Är tornrummet verkligen hemsökt? Och varför betar sig lägerledaren Sirja och hushållerskan Irma så märkligt? När svaren på frågorna klarnar för Arvid och Zacke är de redan mitt uppe i ett äventyr som är långt mer skrämmande och verkligt än de någonsin kunnat föreställa sig.

Kapitelbok, utkommer i mars S & S

8. Julia Wickholm: Kom hit (högstadiet, gymnasier)

Under några intensiva midsommarveckor vid havet faller Liv handlost för den tio år äldre Shirin. Shirin hyr en ateljé i Olivers familjs sekelskiftesvilla, där Liv är med sin bästis och Olivers flickvän Maja. Dessutom är Livs ex-pojkvän Teddy där, eftersom Teddy, Oliver och Maja alltid har varit ett gäng. Teddy har dumpat Liv precis innan studenten men vill plötsligt vara nära henne igen. Relationerna trasslas ihop och Liv hemlighåller sina känslor för Shirin, hon säger ingenting ens åt Maja, fast de tidigare delat allt. Och till slut blir det alldeles ohållbart.

Kom hit är en finstämd roman om den första starka attraktionen, och kärlekens och vänskapens toppar och dalar. Solen värmer stor och orange, saltvattnet är som sprej mot huden.

Julia Wickholm, född 1987, är utbildad genusvetare och jobbar som bibliotekspedagog i Esbo. Hon växte upp i Sibbo, är bosatt i Helsingfors och debuterade med ungdomsromanen Olivia för alltid 2019.

<https://www.forlaget.com/bocker/kom-hit/>

9. Edith Hammar: Portalen (åk 9, Gymnasier)

När Elia åker skridskor dyker en ålderdomlig Moskvitj upp och sedan går den upp i rök, som i ett trollslag. Nästa kväll är bilen och föraren Eki tillbaka med en lockande 50-tals vibe. När Elia försummar sina vänners filmkväll och karaoke undrar de om Elia börjar bli deprimerad igen? Elia sjunker allt djupare in i relationen med Eki som verkligen tycks komma från det förflutna.

Efter Homo Line fortsätter serietecknaren Edith Hammar med en Helsingforsskildring i nutid och dåtid, där frisyerna är stramare, idén om kärnfamiljen får fotfäste och tystnad råder. I parenteser som krigstider kan nya levnadsformer finnas och efteråt är det som om bubblan spricker. Tidsenligt, upproriskt och med stor värme skildrar Hammar en otrolig kärlekshistoria över tidsgränser.

Sagt om Homo Line: "Teckningarna är välgjorda, har karaktär och bjuder till lek där det normala vardagliga utmanas lättjefullt och samtidigt barskt, det kommer an på läsaren. Hammar är stark i sin konst och verkar inte backa i sina idéer." (Svenska kulturfondens prismotivering, Stella Parlands pris)

Edith Hammar (f. 1992) debuterade med Homo Line (2020) som nominerades till Serie-Finlandiapriset. Hammars interaktiva dramaspel "Sexiga byxor" (Svenska Yle) belönades med pris för årets bästa digitala audioprojekt under Prix Europa-festivalen. Hammar är uppvuxen i Helsingfors, har studerat vid Kungliga konsthögskolan i Stockholm och är bosatt i Göteborg. År 2022 mottog Hammar Stella Parlands pris.

<https://www.forlaget.com/bocker/homo-line/>

10. Adrian Perera: Alla människorna ha problemen (Gymnasier)

Adrian Pereras Alla människorna ha problemen är en själslig kumpan till Dostojevskijs Anteckningar från ett källarhål. Den som pratar är Constance, krigsdrabbad ensamförsörjande mor från Sri Lanka som hamnat i den östnyländska glesbygden. På fyra språk lägger Constance fram sina teorier om hur livet ska levas, hur alla är emot henne, hur vissa människor måste respekteras till döds och hur det bara är Gud som bestämmer.

Alla människorna ha problemen är en fristående uppföljare till romanerna Mamma och Pappa. Adrian Pereras språköra är imponerande, läsaren bjuds in i ett flerspråkigt landskap som är underbart rikt och exakt.

Adrian Perera, född 1986, är författare och bosatt i Åbo. Han debuterade 2017 med poesiverket White Monkey som beskrivits som en vändpunkt för den finlandssvenska litteraturens vita rum och belönades med Svenska Yles litteraturpris samma år. Han har hittills dessutom gett ut romanerna Pappa (2020) och Mamma (2019). För sitt författarskap erhöll Perera Oskar Öflunds Stiftelses Stora pris 2019.

<https://forlaget.com/bocker/alla-manskorna-ha-problemen/>

11. Simon Ventus: Den som offer sig (Gymnasier)

En kvinna har blivit stenad till döds i den österbottniska byn Solf. Ett brev som hittas på platsen får kriminalkommissarie Marcus Tapper och hans kolleger att inse att detta är någonting utöver det vanliga. Ett mönster börjar uppenbara sig när ytterligare en person hittas mördad under liknande omständigheter.

Enkla sanningar har hamnat i fel händer och polisteamet jagar en dogmatisk mördare. Marcus egen tillvaro vänds dessutom på ända när hans tonårsdotter Anni spårlöst försvinner samtidigt som hans gamla synder väcks till liv. Förtvivlat kämpar Marcus för att balansera karriär med familjeliv. Den här gången önskar han att han hade valt familjen framför utredningen.

Detta är den första delen i serien Brottsplats Österbotten.

Simon Ventus jobbar som försäljningschef på Wasa Teater. Deckaren Den som offer sig är hans debut som författare. Simon har jobbat inom kulturlivet sedan 2009 och har tidigare bland annat verkat som kolumnist, låtskrivare och evenemangsproducent. För honom är kreativitet och fantasi lika viktigt som luft.

<https://forlaget.com/bocker/den-som-offrar-sig/>

12. Patrik Berghäll: Slaget om Bengtskär (Gymnasier)

Tidigt på morgonen den 26 juli 1941 landstiger ett hundratal ryska soldater på fyrön Bengtskär vid Finlands sydkust. De har order att kväsa allt motstånd och spränga fyren som utgjort ett ständigt hot mot den

sovjetiska marinbasen i Hangö, som Finland efter Vinterkriget tvingats arrendera till Sovjetunionen. Bengtskär har i hemlighet förstärkts med en pluton finska kustjägare under ledning av löjtnant Fred Luther och undersergeant Harry Bjelke.

Snart rasar en intensiv försvarsstrid. De finska soldaterna försvarar tappert fyren mot en numerärt större fiende. När flottan, flygvapnet, kustartilleriet och kustjägartrupperna mobiliseras lyckas man vända utvecklingen och finländarna vinner slaget om Bengtskär. Civilbefolkningen, som också får plats i denna skildring, kan för en tid återgå till ett vanligare liv.

Patrik Berghäll (f. 1973) drivs av ett starkt intresse för militärhistoria. Han arbetar som miljöpedagog till vardags, men är också utbildad kustjägare och deltar i frivillig försvarsverksamhet. I sina böcker blandar han fakta med fiktion och slutresultatet blir en spänningsberättelse som fångar läsaren i sitt grepp. Slaget om Bengtskär är Berghälls fjärde bok.

”Berghälls genre är de spännande berättelserna från fortsättningskriget!” (Suomen Kuvalehti)

13. Julia Mäkkylä: Apelsinfågeln

Moeko har slutat gå ut. Ensam i sin lägenhet i Osaka livnär hon sig på apelsiner, natto och män. Chinatsu förser henne med både det ena och det andra. I en annan stad har Yasuko bestämt sig för att genomgå en förvandling. Hon ska äntligen bli den bästa versionen av sig själv. I samma stad bor också Yuta, som tror att hans fru bedrar honom. Under en nattlig promenad ser han ett lysande skepp som kan vara början på ett nytt liv.

Julia Mäkkyläs noveller är laddade med mening och fulla av överraskningar. Med humor och skarp blick för detaljer berättar hon om människor i ett japanskt samhälle. Dessa människor förenas kanske av sin ensamhet, men också av sin längtan efter något större.

Noveller, har utkommit S & S

14. Agneta Rahikainen: Stjärnfångerskan. En kortbiografi om Edith Södergran

År 2023 blir det 100 år sedan Edith Södergran dog 31 år gammal. För att fira denna odödliga författare ger vi ut en kortbiografi på hösten.

Agneta Rahikainen har arbetat aktivt för att visa kvinnan bakom myten om Södergran:

Den Södergran jag vaskat fram är en ung, levnadsglad kvinna, humoristisk, självvironisk, okonventionell, resvan, social, rörlig, nyfiken, ombytlig och alert. Hon är högt bildad för sin tid och beläst, hon har en stark upprorslust och är fullkomligt kompromisslös i sin övertygelse. Och hon lever i hög grad med fingret på tidens puls. Hennes humor och självironi är genomgripande och ständigt blir man påmind om att hon inte alltid tog sig själv på alltför stort allvar.

Biografi, utkommer i september S & S

15. Karin Collins: Hos dig min längtan är förtöjd

Hos dig min längtan är förtöjd är andra delen av Karin Collins romanserie om människor under andra världskriget i den strategiskt viktiga kuststaden Hangö. Den första delen Snart har sommarn blommat ut slutade med att Hangö överlämnades åt ryssarna och Hangöborna på kort varsel tvingades packa ner alla sina ägodelar och lämna sin stad. Nu är det höst 1940. Under ryskt styre är Hangö avskuret från resten av Finland. Staden är som uppslukad av mörkret.

Hos dig min längtan är förtöjd handlar om avslut och en ny början, om tillåtna och förbjudna tankar och känslor, och huruvida vi någonsin verkligen kan kalla något för vårt.

Roman, utkommer i september S & S

16. Sofia Parland: Skrivet på revbenen

Sofia Parland har väckt uppmärksamhet för sina kolumner i Hufvudstadsbladet. I kolumnerna behandlar hon ofta sitt förhållande till Ryssland och S:t Petersburg, staden där hon vuxit upp och gått i skola. Hur är det att leva i Finland och gå i skola här efter att Ryssland invaderat Ukraina?

Kolumner och dikter, utkommer i september S & S